

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Petračićeva 4
Zagreb, 17. listopada 2011.

**KABINET GLAVNOG INSPEKTORA
GLAVNI INSPEKTOR
ROBERT MARKT**

PREDMET: Analiza turističke sezone 2011. godine
- dostavlja se

Državni inspektorat osigurao je provedbu propisa iz područja ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu i boravišne pristojbe sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“ broj: 138/06, 152/08, 43/09. i 88/10.), Zakonu o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“ broj: 68/07. i 88/10.), Zakonu o boravišnoj pristojbi („Narodne novine“ broj: 152/08. i 59/09.-ispr.), kao i Planu i Programu rada za 2011. godinu. Sve aktivnosti Državnog inspektorata obavljale su se koordinirano, a stanje na terenu pratilo se je od početka godine.

Nadležnost Državnog inspektorata proteže na kontrolu zakonitosti poslovanja u **106.093 raznih ugostiteljskih i turističkih objekata i subjekata** (u taj broj objekata uračunati su i objekti građana u domaćinstvu tj. njih 61.394). Od tog broja, najviše objekata i subjekata nadzora nalazi se u Područnoj jedinici Split – 52.712, u Područnoj jedinici Rijeka – 39.994, u Područnoj jedinici Zagreb – 7.923, u Područnoj jedinici - Osijek 3.146, te u Područnoj jedinici Varaždin - 2.268.

Mjere i akcije za provedbu turističke sezone, Državni inspektorat započeo je mjesecima prije početka turističke sezone. Tako su u predsezoni provedeni inspekcijski nadzori nad poslovanjem luka nautičkog turizma, smještajnih objekata iz skupine «hoteli» i „kampovi i druge vrste objekata za smještaj“, nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju hranom, pićima i napicima, putničkih agencija, te nad drugim objektima koji se nalaze u blizini graničnih prijelaza, trajektnih luka i pristaništa, kao i na prometnicama i prilaznim putovima do ovih mjesta.

Ovaj ciklus aktivnosti, poglavito, gospodarskih inspektora okončan je s početkom glavne turističke sezone, kada je započeo drugi, s pojačanim inspekcijskim nadzorima, osobito u onim područjima i djelatnostima gdje su uočene češće nepravilnosti.

U skladu s Planom i Programom rada, za vrijeme glavne turističke sezone, aktivnosti Državnog inspektorata bile su, prvenstveno, usmjerene na kontrolu legaliteta iznajmljivanja smještajnih objekata građana u domaćinstvu i stranih državljana, na rad bez propisanih uvjeta, bespravno kampiranje, zaštitu gostiju u smislu osiguranja kvalitete usluga, normativa, pridržavanja cijena usluga, izdavanje računa, te na druge povrede propisa iz područja ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu i boravišne pristojbe.

Pored gospodarskih inspektora Državnog inspektorata, u pripremi i provođenju turističke sezone u ugostiteljskim i turističkim objektima bili su angažirani i inspektori rada za radne odnose i zaštitu na radu, te elektroenergetski inspektori i inspektori opreme pod tlakom. Organizirale su se i ciljane koordinirane akcije nadzora, a redovito su se obavljali i inspekcijski nadzori uz magistralne pravce prema moru nad ugostiteljima, trgovcima i fizičkim osobama koje pružaju ugostiteljske usluge.

Strateški cilj Državnog inspektorata, u glavnoj turističkoj sezoni, bio je otkrivanje i suzbijanje nezakonitog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu. Tako su gospodarski inspektori kontinuiranim inspekcijskim nadzorima nastojali suzbiti daljnju nezakonitost obavljanja navedenih djelatnosti, odnosno nezakonitog pružanja usluga, povećati proračunske prihode tih sektora djelatnosti i registraciju turističkog prometa, te smanjiti neloyalnu konkurenciju svim subjektima koji u cijelosti posluju sukladno važećim propisima Republike Hrvatske.

Inspekcijski nadzori legaliteta pružanja usluga smještaja obuhvaćali su objekte za koje se iz prethodnih sezona ima saznanja da se nelegalno bave pružanjem ugostiteljskih usluga smještaja u većem obimu, objekte čija imena i lokacije su dostavljale turističke zajednice, objekte po prijavama građana, te objekte prema vlastitom planu poslova i zadataka.

Za provođenje ove turističke sezone, a zbog opće poznate situacije prouzrokovane recesijom u cijelom svijetu, pa i u našoj Državi, gospodarskim inspektorima Državnog inspektorata predložena je metodologija rada iz područja ugostiteljstva i pružanja usluga u turizmu za razdoblje od 13. lipnja do 30. rujna 2011., u slučajevima kada za vrijeme turističke sezone zateknu pravne ili fizičke osobe koje su registrirane za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ili pružanje usluga u turizmu bez rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta izdanog od nadležnog tijela državne uprave. Naime, imajući u vidu da je nemogućnost ishoda takvih rješenja u većini slučajeva vezana uz ishoda građevinske ili uporabne dozvole, ili rješavanje imovinsko-pravnih sporova i sl., za provedbu kojih je potreban duži vremenski period, predloženo je gospodarskim inspektorima da sankcioniraju takve pravne i fizičke osobe, ali uz izbjegavanje mjere pečačenja, kojom gube poslodavci, radnici i država. Gospodarski inspektori su u navedenim slučajevima, sukladno zakonima, ovlaštteni sankcionirati prekršitelje na način da odmah donose prekršajne naloge u iznosima novčanih kazni utvrđenih Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakonom o pružanju usluga u turizmu, uz oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi. Kontrolu izvršenja rješenja gospodarski inspektori provodili su najmanje jednom u mjesec dana, ovisno o zatečenim situacijama na terenu.

U sklopu mjera i akcija koje je proveo Državni inspektorat, u glavnoj turističkoj sezoni 2011. godine, iz područja ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu i boravišne pristojbe proizlazi da su u gospodarski inspektori u razdoblju od **15. lipnja do 30. rujna 2011. godine** obavili **sveukupno 20.386 inspekcijskih nadzora**, od čega **19.437 inspekcijskih nadzora iz područja ugostiteljstva i 949 inspekcijskih nadzora pružanja usluga u turizmu**. Najveći broj inspekcijskih nadzora, i to **17.473** obavljen je u Područnim jedinicama Rijeka i Split. Od ukupno obavljenog broja inspekcijskih nadzora, u **14.047** nisu utvrđene povrede propisa, odnosno **69%** nadziranih subjekata i objekata poslovalo je u skladu sa propisima. U **6.339 inspekcijskih nadzora** utvrđena je ukupno **7.301 razna povreda propisa**, temeljem kojih su protiv prekršitelja nadležnim prekršajnim sudovima podnesena **2.103 optužna prijedloga** za pokretanje prekršajnih postupaka. Uz navedene optužne prijedloge, podnijeto je **48 prijedloga za oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi**, u ukupnom iznosu od **1.393.798,00 kuna**. Također je donijeto **1.087 prekršajnih naloga**, u ukupnom iznosu od **3.867.190,00 kuna**, kojima je u **560** slučajeva oduzeta imovinska korist u ukupnom iznosu od **1.557.192,00 kuna**. Pored navedenog, naplaćene su **3.682 kazne na mjestu izvršenja prekršaja** u ukupnom iznosu od **6.327.000,00 kuna**. Donijeto je **3.626 raznih upravnih**

rješenja, od kojeg broja je u području ugostiteljstva donijeto **1641**, a u području turizma **112**, odnosno sveukupno je donijeto **1.753 usmenih rješenja o zabrani rada na zapisnik**, kojima je odmah zabranjeno daljnje pružanje ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu.

Od **1.753 usmena rješenja o zabrani rada na zapisnik**, **31** usmeno rješenje odnosi se na **ne pridržavanje propisanog radnog vremena ugostiteljskih objekata**, dok se ostala odnose na pružanje ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu bez upisa u propisani registar, odnosno upisnik, ili bez odobrenja i na pružanje ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu bez rješenja nadležnog ureda kojim je utvrđeno da prostor, uređaji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima. **70 usmenih rješenja je izvršeno pečaćenjem prostorija, prostora, uređaja i opreme, dok su ostala rješenja izvršena na drugi pogodan način, tj. novčanim kaznama** (a u skladu s predloženom metodologijom rada, kako je to naprijed navedeno). Također, u **32** slučaja **mjera pečaćenja je otkupljena uplatom novčanog iznosa od 680.000,00 kuna u korist državnog proračuna** (10 od 2.000,00 i 22 od 30.000,00 kuna).

Iz ostvarenih rezultata, u promatranom periodu, vidljivo je da je velika aktivnost inspektora na terenu bila usmjerena prvenstveno na suzbijanje svih oblika rada „na crno“ u pružanju ugostiteljskih i turističkih usluga, ali i na zaštitu gostiju i turista u smislu osiguravanja kvalitete usluga.

Posebna pažnja u turističkoj sezoni bila je posvećena nelegalnom pružanju **ugostiteljskih usluga smještaja u domaćinstvima građana i seljačkim domaćinstvima**, te **kampiranju na zemljištu u privatnom vlasništvu**. Tako su gospodarski inspektori u navedenom razdoblju obavili **10.263 inspekcijska nadzora** pružanja **usluga smještaja** u domaćinstvima građana i seljačkim domaćinstvima, od kojeg broja je **113** obavljeno u objektima koji su u vlasništvu stranih državljana. Od tog broja, u **8.562 inspekcijska nadzora** nisu utvrđene povrede propisa, odnosno **83%** nadziranih domaćinstava poslovalo je u skladu sa propisima. Na temelju navedenih inspekcijskih nadzora, gospodarski inspektori su donijeli **491** usmeno rješenje **o zabrani pružanja usluga smještaja**, od kojeg broja je **41** izrečeno stranim državljanima. U **1.701 inspekcijskom nadzoru** utvrđeno je ukupno **1.970 raznih povreda propisa**, a najčešće su bile: neispunjavanje zdravstvenih uvjeta (208), neisticanje naznake vrste i kategorije objekta, cijene usluga i informacije o plaćanju boravišne pristojbe (159), ne vođenje popisa gostiju (146), isticanje oznake vrste i kategorije objekta na ulazu u objekt (120), neizdavanje računa (106), rad bez rješenja o odobrenju (93), prodaja usluga izvan objekta (66), neispunjavanje propisanih uvjeta (26) i dr.

Gospodarski inspektori su obavili i **611 inspekcijskih nadzora kampiranja na zemljištu u privatnom vlasništvu**, te su u **611 slučaja** donijeli usmena rješenja o zabrani **kampiranja izvan organiziranog kampa**.

Utvrđene činjenice po provedenim inspekcijskim nadzorima, upućuju da su većinom prisutni isti prekršaji. Tako su u **području ugostiteljstva** od **6.944** ukupno utvrđenih prekršaja, najčešći prekršaji bili: nelegalan rad i obavljanje djelatnosti, odnosno pružanje usluga bez rješenja nadležnog ureda, odnosno Ministarstva turizma (304), ne ispunjavanje propisanih uvjeta (635), ne ispunjavanje propisanih zdravstvenih uvjeta kod iznajmljivača (208), ne utvrđivanje normativa (546), ne isticanje cijena usluga (583), ne vođenje knjige žalbe (378), ne isticanje vrste ugostiteljskog objekta (192), ne pridržavanje propisanog radnog vremena (157), usluživanje, odnosno dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina (45), te nezakonito reklamiranje i oglašavanje (87).

U području **pružanja usluga u turizmu** od **357**, ukupno utvrđenih prekršaja, najčešći prekršaji su bili: nelegalan rad i obavljanje djelatnosti, odnosno pružanje usluga bez rješenja nadležnog ureda, odnosno Ministarstva turizma (111), ne ispunjavanje propisanih uvjeta (5),

ne vođenje knjige žalbe (36), ne isticanje cijena usluga (20), te nezakonito reklamiranje i oglašavanje (19).

Najčešći prekršaji u **području boravišne pristojbe** bili su: ne plaćanje boravišne pristojbe (196), ne prijavljivanje gostiju (116) i dr.

Gospodarski inspektori Državnog inspektorata iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe su u razdoblju od **15. lipnja do 30. rujna 2011.** godine uprihodili u državni proračun **iznos od 12.641.306,00 kuna**, odnosno **6 % više** nego u istom razdoblju prošle godine, kada je uprihoden iznos od **11.979.144,00 kuna**.

Pored inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora i **inspektori rada za radne odnose Državnog inspektorata** kontrolirali su radnike zaposlene na poslovima vezanim za ugostiteljstvo i turizam. Kod ukupno 2.202 nadzirana poslodavca u djelatnosti ugostiteljstva i turizma utvrđeno je 2.158 povreda zbog kojih su poduzete inspekcijske mjere: podneseno je 815 optužnih prijedloga, upućena je 421 obavijest drugim tijelima državne uprave radi postupanja iz njihove nadležnosti, izrečeno je 10 obveznih prekršajnih naloga, 229 kazni na mjestu izvršenja i 14 prekršajnih naloga, temeljem kojih je u državni proračun ukupno uplaćeno 1.821.100,00 kuna. Doneseno je ukupno 279 rješenja, od toga broja donesenih rješenja, inspektori su izrekli 150 usmenih rješenja na zapisnik kojima su poslodavcima privremeno zabranili obavljanje djelatnosti na određeno vrijeme zbog utvrđenih nezakonitosti iz čl. 58. Zakona o Državnom inspektoratu (dalje u tekstu: ZDI) ili čl. 199. Zakona o strancima (dalje u tekstu: ZS), te izrekli 94 rješenja kojima su ukinuli donesena usmena rješenja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti, jer su poslodavci otklonili nedostatke u poslovanju te „otkupili mjeru“, tj. uplatili novčane iznose u državni proračun, u ukupnom iznosu od 3.540.000,00 kuna (i to 2.400.000,00 kuna po ZDI-u, a 1.140.000,00 kuna po ZS-u). Također navodimo da su inspektori kod navedenih poslodavaca zatekli 68 radnika-stranaca koji nisu imali radnu ili poslovnu dozvolu za rad u našoj državi, odnosno potvrdu nadležne policijske uprave o prijavi rada bez radne ili poslovne dozvole, kao i 128 radnika s kojima poslodavac nije sklopio ugovor o radu, niti im je uručio potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada, te 93 radnika koji nisu bili prijavljeni na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje ili nisu bili prijavljeni s prvim danom početka rada ili na odgovarajuće radno vrijeme.

Inspektori rada u području zaštite na radu Državnog inspektorata, u navedenom razdoblju, obavili su inspekcijske nadzore kod 638 poslodavaca u djelatnostima smještaja, pripreme i usluživanja hrane i pića te umjetnosti, zabavi i rekreaciji. Od toga broja je obavljeno ukupno 16 nadzora povodom ozljede na radu, i to 10 u djelatnosti smještaja, 4 u djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića te 2 u djelatnosti umjetnosti, zabavi i rekreaciji. U obavljenim nadzorima su inspektori donijeli 239 rješenja i podnijeli 153 optužna prijedloga.

O svim uočenim nepravilnostima prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora kada inspektori Državnog inspektorata nisu izravno nadležni postupati, izvještavali su druga nadležna tijela i službe.

Blagovremene i stručne pripreme gospodarskih inspektora Državnog inspektorata, te dobra suradnja, naročito sa djelatnicima MUP-a, prekršajnim sudovima i turističkim zajednicama doprinijeli su da su zadaci predviđeni Programom rada, za ovogodišnju glavnu turističku sezonu, uspješno izvršeni.

GLAVNI INSPEKTOR

Robert Markt